

РЕШЕНИЕ

№ 5181

гр. София, 16.08.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 15.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Гургана Маринова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **5284** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по подадена от [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица] искова молба срещу Агенция „Митници“, с която моли за осъждане на ответника да му заплати сумата от 971.43 /деветстотин седемдесет и един лева и четиридесет и три стотинки/ - обезщетение за претърпени от дружеството имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи, поради невъзможността на дружеството да се разпорежда свободно с внесена на 30.07.2008 г. сума за депозит в размер на 3104.00 /три хиляди сто и четири/ лева, освободена на 02.03.2011 г., които имуществени вреди са причинени на дружеството от отменено Решение № 547/07.10.2008 г., издадено от Началника на Митница „Аерогара С.“. Претендира се и законната лихва за забава върху сумата от 971.43 /деветстотин седемдесет и един лева и четиридесет и три стотинки /, от датата на подаване на исковата молба – 31.10.2011 г. до окончателното изплащане на сумата.

Ищецът твърди, че недължимо внесения депозит вследствие на незаконосъобразно решение на началника на Митница Аерогара С., отменено с влязло в сила съдебно решение, му е причинила вреди в претендирания размер, тъй като не е могъл да ползва сумата, внесена като депозит, която оценява чрез законната лихва за посочения период.

В съдебното заседание, ищецът, чрез процесуалния си представител, поддържа

исквата молба по заявените в нея съображения, както и уточнението по нея. Представя писмени бележки по съществото на спора. Претендира разносните по делото, съобразно представен списък.

Ответникът – Агенция „Митници“, чрез процесуалния си представител, оспорва исквата молба и моли да бъде оставена без уважение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратурата изразява становище за основателност на исквата претенция.

Административен съд – София град, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателствата, приема за установено следното:

Делото е образувано, след като с Решение № 2103/10.02.2020 г. по адм. д. № 1016/2018 г. по описа на ВАС, същото е върнато за ново разглеждане и са дадени указания за разделянето на исковите претенции. По делото няма спор, че с Решение № 547/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С. е определена нова митническа стойност на внесени от ищеца [фирма] стоки от Турция с ЕАД Н0030689/23.05.2008 и е определено ДДС за доплащане в размер на 3102,97 /три хиляди сто и два лева и деветдесет и седем стотинки/. Предвидено е след влизане в сила на решението, учреденият от дружеството депозит от 3104.00 /три хиляди сто и четири / лева да бъде усвоен за погасяване на така определеното задължение в размер на 3102,97 лева /три хиляди сто и два лева и деветдесет и седем стотинки/.

С преводно нареждане от 30.07.2008 г. /л. 27 от делото/ е внесена сумата от 3104.00 /три хиляди сто и четири / лева депозит за стоките по горепосочения ЕАД.

С молба от управителя на [фирма], вх. № 26-00-3751/ 01.08.2008 г., е поискано от началника на Митница Аерогара С. да възстанови общо сумата в размер на 79682.00 /седемдесет и девет хиляди шестстотин осемдесет и два лева/, внесена като депозити по общо 35 ЕАД, между които и ЕАД Н0030689/23.05.2008, по което е внесен депозит в размер на 3104.00 /три хиляди сто и четири/ лева.

С Решение № 780/06.04.2010 г. по адм. д. №1746/2009 г. по описа на АССГ, е отменено Решение № 547/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С.. Посоченият съдебен акт е влязъл в сила на 29.11.2010 г., след като е потвърден с Решение № 14460/29.11.2010 г. по адм. дело № 6354/2010 г. по описа на Върховния административен съд.

С преводно нареждане от 02.03.2011 г. /л. 28 от делото/ от страна на митническите органи е възстановен внесеният депозит по Решение № 547/07.10. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С..

С предявената искова молба се твърди, че депозитът е определен незаконосъобразно, като единственият начин за освобождаване на стоката от митнически контрол е било неговото внасяне. Поради несъгласие с така определения размер, е оспорен актът на административния орган за неговото определяне, като с влязло в сила съдебно решение е установено, че решението е незаконосъобразно. Предвид това дружеството твърди, че е претърпяло вреди, в размер на пропуснатата печалба върху сумата от 971.43 /деветстотин седемдесет и един лева и четиридесет и три стотинки/, която загуба е определена в размера на законната лихва върху сумата в размер на 3104.00 лева за периода, за който е задържана, а именно от 30.07.2008 г. до 02.03.2011 г.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

По допустимостта на иска: Налице е надлежен ответник, съобразно чл. 205 от АПК,

тъй като Агенция „Митници“ е юридическо лице, на основание чл. 7, ал. 1 от Закона за митниците.

По основателността на иска: Съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица постановени при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне законната отговорност следва да се докаже по безспорен и категоричен начин наличието на отменен административен акт, действие или бездействие на административен орган или негови длъжностни лица, постановени при извършване на административна дейност, реално причинена вреда, произтичаща от отменения по надлежния ред акт или установеното незаконосъобразно действие или бездействие, както и пряка причинна връзка между последните и вредите. Обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането.

Безспорно по делото е доказано наличието на първата от кумулативно изискуемите предпоставки от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ – отменено Решение № 547/07.10.2008 г. на Митница Аерогара-С.. С посоченото решение за определяне на нова митническа стойност и нов размер на дължимото ДДС е разпоредено, че след влизане в сила на същото решение вече учреденият от дружеството депозит в размер на 3104 лв. да бъде усвоен за погасяване на възникналото ново митническо задължение в общ размер на 3102, 97 лв. и съответните лихви. Между страните няма спор относно факта на внасяне на депозита, както и че той е даден, за да бъде разрешено вдигане на стоките.

Установено е от документите по приложеното адм. дело 1911/2009 г. на АССГ, че още на 07.10.2008 г. е извършена проверка на стоките по смисъла на чл. 152 вр. чл. 160 ППЗМ, както е посочено в самия протокол, а в следствие /29.05.2008г./ е издадено становище на отдел „Тарифна политика“ при Митница Аерогара-С. за по-висока митническа стойност на стоката. Съгласно приложимата към момента на вноса разпоредба на чл. 162 ППЗМ, даването на разрешение за вдигане на стоките поражда вземането под отчет на вносните митни сборове, определени в съответствие с данните, обявени в митническата декларация. Когато митническите органи считат, че започнатата проверка може да доведе до размер на митните сборове, по-голям от определения в съответствие с данните, обявени в митническата декларация, те изискват учредяване на обезпечение с размер, достатъчен да покрие разликата. Следователно, първоначално сумата от 2197 лв. е била внесена за целите на вдигане на стоката, във връзка с чл. 162 ППЗМ, а впоследствие е била задържана от митническите органи, като основанието за задържането ѝ е било променено, въз основа на отмененото решение № 547/07.10.2008 г. Именно поради това, а и предвид обстоятелството, че се търсят вреди от отмененото решение, исковият период следва да се прецизира на 07.10.2008г.-02.03.2011г., тъй като това е периодът през който се търпят вреди от отмененото решение и размерът на обезщетението следва да бъде определен за този период. При така заявеното основание на иска, няма причина за присъждане на обезщетение за период преди издаване на акта, от който се претендира да са понесени вредите.

Налице е и втората предпоставка на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ - засягане на имуществената сфера на търговското дружество, поради обстоятелството, че за процесния период то не е разполагало с исковата сума. Макар размерът на претендираното обезщетение за имуществени вреди да е определен чрез стойността на

законната лихва за периода на забава, то не е лихва. При паричните притежания обективният измерител на стойността на нарушеното право е законната лихва по чл. 86 ЗЗД. Всяко неизпълнение на парично задължение е забавено изпълнение и може да породи претенция за заплащане на закъснителни вреди. В случая за държавата е възникнало парично задължение, което не е изпълнено в срок. При неизпълнение на парично задължение, кредиторът винаги има право на обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата - чл. 86 ЗЗД. Законната лихва се дължи на кредитора, без да се изисква от него да доказва, че действително е претърпял вреда в размер на тази лихва. Вредата се изразява в невъзможността да бъде ползвана съответната парична сума за времето до постановяване на съдебните решения. За посочения по-горе период размерът на обезщетението, равен на законната лихва, изчислен чрез наличния на интернет страницата на Националната агенция за приходите калкулатор е в размер на 880, 72 лв., като съдът прилага по делото разпечатка от служебно извършеното изчисление.

Налице е и причинна връзка между отменения акт и претърпените вреди. Следва да се посочи, че в случая не са приложими разпоредбите на чл.192 /отм./ и чл. 214 ЗМ. Член 192 ЗМ /отм./ е приложим по отношение на приетите от митническите органи обезпечения. С промяната на основаниято за задържане на сумата, както е разпоредено в решение № 547/07.10.2008 г., тя вече не представлява обезпечение. Както е посочено в самото решение, сумата е предвидена за усвояване, съгласно чл. 211, ал. 1, т. 2 ЗМ за взетите под отчет, на основание чл. 205 ЗМ публични държавни вземания. След отмяната на решението, отпада и основаниято за усвояване на сумата за покриване на публични държавни вземания, поради което и тази сума подлежи на връщане. Това следва и от чл. 214 ЗМ вр. чл. 219а ЗМ – когато митните сборове са определени с незаконосъобразен акт на митническите органи, недължимо заплатените суми се връщат със законната лихва. Не е спорно, че сумата от 3104 лв. е била поискана и възстановена. Спорът по настоящото дело касае лихвата върху тази сума за периода на задържането ѝ, а не самата сума от 3104 лв.

С оглед изложеното по-горе, че при заявеното основание на иска, обезщетението се дължи от датата на издаване на Решение № 547/07.10.2008 г., с което е променено основаниято за задържане на сумата от 3104 лв., неоснователни са доводите на ответника за приложение на чл. 5 ЗОДОВ. Съгласно изричното разпореждане в самото решение, на ответника не е бил даден избор за това да предложи някакъв друг или същия вид обезпечение, а сумата от 3104 лв. е предвидена за директно покриване на по-високите митни сборове.

Неоснователни са и съображенията във връзка с това, че евентуалната възможност на ответника да избере вида на обезпечението има значение за отговорността по чл. 1 ЗОДОВ. Плащането всъщност изобщо не следва да се разглежда като опция, тъй като то означава изпълнение на акта. По силата на чл. 220 от Закона за митниците /ЗМ/, тъй като актът на началника на Митница „Аерогара С.“ е индивидуален административен акт, който подлежи на обжалване по реда на АПК. При липса на изрична норма в специалния закон, за съдебното обжалване важи общата разпоредба на чл. 166, ал. 1 от АПК, според която съдебното оспорване на решението е спряло изпълнението. Изпълнително основание е единствено влезият в сила индивидуален административен акт, какъвто в случая не е налице. При упражнено право на съдебно оспорване, за жалбоподателя не е било налице законово задължение за внасяне на определените с оспореното решение публични задължения, поради което не е налице

твърдяното от ответника съпричиняване. Изпълнението при липса на суспензивен ефект на жалбата е очевидно нежелан правен резултат от лицето, което оспорва акта, поради което не може да се твърди, че то има избор да изпълни и че този избор прекъсва причинно-следствената верига в случая.

По отношение на депозирания по делото отговор от ответника, в който отбелязва, че е изложил възраженията си още по първата молба, намира се по адм. дело № 9503/2011 г., 35 състав, по описа на АССГ, както и че желае да бъдат приобщени доказателствата, събрани по адм. дела № 9503/2011 и 4251/2017 по описа на АССГ и 494/2016 г. и 1016/2018 г. по описа на ВАС, във връзка с описаната от ищеца претенция, съдът намира следното: с част от горесцитираните дела са дадените задължителни указания /чл.224 АПК/ по приложението на процесуалния закон: указания към ищеца да конкретизира размера на исковата си претенция във връзка с всяко едно от посочените 74 бр. решения, периода на всяка една от претенциите и внасяне на държавна такса по всеки един от тези 74 обективно съединени иска; излагане на мотиви: по възраженията на ответника за приложението на чл.5 от ЗОДОВ; за реда за връщане на депозитите, съответно момента, когато е било дължимо връщането и обсъждане на разпоредбата на чл.197 от ЗМ /отм. ДВ, бр.58/2016 г./; за основанията за внасяне на депозитите преди издаване на отменените решения на митническия орган, съответно доколко последните могат да бъдат основание за претендираните вреди, които към момента на образуване на настоящото дело са изпълнени.

По отношение на възражението на ответника за изтекла погасителна давност /обективизирано в отговора, подаден по първоначалната искова молба, цитиран от него и в настоящото производство/, видно от приложената искова молба /л. 10 – 11 от делото/, с която се претендира сумата от 52 372 /петдесет и две хиляди, триста седемдесет и два/ лева, вземането по настоящия иск е предявено на 31.10. 2011 г., поради което давност не тече, на основание чл. 115, б. „ж“ от ЗЗД.

В горния смисъл е Решение № 9160 от 12.08.2021 г. по адм. д. № 1304/2020 г. на ВАС, Трето отделение, постановено по идентичен случай и между същите страни.

По горните съображения искът е основателен и следва да се уважи за сумата от 880, 72 лв. и периода 07.10.2008г.-02.03.2011г., както и акцесорното искане за заплащане на лихва от датата на подаване на иска до окончателното изплащане.

На жалбоподателя се дължат разноски, съобразно представени доказателства за извършени разходи за адвокатско възнаграждение и държавна такса, в размер 294, 65лв., съразмерно на основателната част от исковата претенция. Независимо от частично отхвърлената претенция с оглед действащата норма на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 ЗОДОВ, в редакцията към момента на първоначалното завеждане на иска и §6 от ПЗР на ЗИД на ЗОДОВ, разноски на ответника не се дължат.

Предвид изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд – София град, Първо отделение, 6-ти състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ – [населено място], [улица], да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], сумата от 880, 72 (осемстотин и осемдесет лева и седемдесет и две стотинки), представляваща обезщетение за претърпени от дружеството имуществени вреди, поради невъзможността да се разпорежда със сума в размер на 3104лв. за период от

07.10.2008г. до 02.03.2011 г., причинени на дружеството от отменено Решение № 547/07.10.2008 г., издадено от Началника на Митница „Аерогара С.“, ведно със законната лихва върху тази сума от предявяването на исковата молба – 31.10.2011 г., до окончателното ѝ изплащане и ОТХВЪРЛЯ иска в размера му над 880, 72 лв. до 971, 43 лв.

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ – [населено място], [улица], да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], сумата от 294, 65лв., представляваща направените по делото разноски.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от деня на съобщението, че решението е изготвено.

СЪДИЯ: